

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2083/2018
29.08.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд у већу састављеном од судија: Весне Поповић, председника већа, Божидара Вујичића и др Илије Зиндовића, чланова већа, у правној ствари тужиље АА из ..., чији су пуномоћници Мирослав Рајковић и Јованка Рајковић, адвокати из ..., против тужене Републике Србије, Министарство правде, коју заступа Државно правобранилаштво, Одељење у Ваљеву, ради поништаја решења и накнаде зараде, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1275/16 од 09.05.2018. године, у седници одржаној 29.08.2019. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужене изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1275/16 од 09.05.2018. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Ваљеву, Судска јединица у Убу П1 709/12 од 28.05.2013. године, ставом првим изреке усвојен је основни тужбени захтев тужиље, па је поништено решење Основног суда у Ваљеву донето од стране вршиоца функције председника Основног суда у Ваљеву V Су 39/09-50 од 14.06.2010. године и обавезана тужена да тужиљу врати на радно место намештеника – ... у Основном суду у Ваљеву, као и да јој исплати накнаду зараде за период од јула 2010. године до јуна 2011. године у месечним износима и са законском затезном каматом од доспелости сваког појединачног износа па до исплате ближе одређеним овим ставом изреке, као и да тужиљи почев од 01.07.2011. године па убудуће до дана враћања тужиље на посао исплати накнаду зараде у месечним износима од 19.311,95 динара са законском затезном каматом на тај износ почев од дана доспелости сваког износа па до исплате. Ставом другим изреке обавезана је тужена да тужиљи накнади трошкове поступка од 310.700,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 1275/16 од 09.05.2018. године, ставом првим изреке одбијена је као неоснована жалба тужене и првостепена пресуда потврђена. Ставом другим изреке одбијен је захтев тужене за накнаду трошкова насталих у поступку по жалби.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужена је изјавила ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану одлуку, применом члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/11 и 55/14), који се примењује на основу члана 506. став 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/11 и 55/14), па је нашао да ревизија тужене није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а ревизијом се не указује на друге повреде поступка због којих се она може изјавити применом члана 407. став 1. ЗПП. Ревизијско указивање на битну повреду парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП није релевантно, зато што та повреда не представља дозвољен ревизијски разлог у смислу члана 407. став 1. ЗПП.

Према чињеничном стању на коме је заснована побијана одлука, тужила је била запослена у Општинском суду у Убу као намештеник – ... до 31.12.2009. године, када је тај суд престао са радом. Из оспореног решења од 14.06.2010. године којим је констатовано да тужилци престаје радни однос произилази: да је Комисија образована од стране Високог савета судства извршила распоређивање државних службеника и намештеника и о томе сачинила записник од 25.12.2009. године о нераспоређеним државним службеницима и намештеницима у Општинском суду у Ваљеву, Лајковцу, Мионици, Осечини, Убу и Љигу, а из ког записника произилази чињеница да је тужила остала привремено нераспоређена; да је одлуком Високог савета судства од 23.12.2009. године одређено да Основни суд у Ваљеву преузима привремено нераспоређене државне службенике и намештенике из наведених општинских судова; да је решењем в.ф.председника суда од 25.01.2010. године тужила као привремено нераспоређени намештеник преузета из Општинског суда у Убу у Основни суд у Ваљеву до доношења Правилника о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Основном суду у Ваљеву када ће коначно бити одлучено о њеном радно-правном статусу; као и да је након доношења Правилника утврђено да не постоји ни једно радно место на које би тужила могла бити распоређена, односно премештена. Из налаза и мишљења судског вештака економско-финансијске струке утврђена је висина потраживања тужилце за спорни период. Утврђено је и да је Правилником о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места од 20.05.2010. године за обављање послова из делокруга суда систематизовано 35 радних места и 176 извршилаца, а током поступка тужена се није изјаснила о броју запослених државних службеника и намештеника који су из укинутих општинских судова преузети у Основни суд у Ваљеву, колико њих је распоређено, да ли је остало упражњених радних места, које критеријуме је тужена примењивала приликом доношења одлуке о радно-правном статусу тужилце и на основу којих чињеница је в.ф. председник суда закључио да не постоји ниједно радно место одговарајуће за тужилцу.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су правилно применили материјално право, када су усвојили тужбени захтев и поништили решење тужене од 14.06.2010. године и тужену обавезали да тужилцу врати на рад и да јој накнади штету у висини изгубљене плате због престанка радног односа.

Неосновани су наводи и разлози ревизије тужене којима се правноснажна пресуда побија због погрешне примене материјалног права.

Наиме, одредбом члана 134. став 2. Закона о државним службеницима („Службени гласник РС“, број 79/05, ... 104/09) прописано је да ако новим Правилником нека радна места буду укинута или број државних службеника буде смањен, на прекобројне државне службенике се примењују одредбе овог закона које важе за случај измене правилника (члан 133). Одредбом члана 133. став 2. прописано је да ако одговарајуће радно место не постоји, прекобројни државни службеник може уз своју сагласност бити премештен на ниже радно место које одговара његовој стручној спреми, а ако такво радно место не постоји, постаје нераспоређен.

Одредбе овог закона о премештају и распоређивању државних службеника, сходно се примењују на намештенике применом члана 172. став 1. Закона о државним службеницима, при чему решење о премештају, односно распоређивању намештеника замењује, по сили закона, одговарајуће одредбе уговора о раду (став 2), те уколико намештеник одбије премештај, односно распоређивање, отказује му се уговор о раду (став 3), а уговор о раду му се увек отказује када услед промене унутрашњег уређења државног органа или уређења система државног органа више не постоји ни једно радно место на које може бити премештен, односно распоређен (став 4).

У конкретном случају, Општински суд у Убу у коме је тужиља до тада била запослена је престао са радом 31.12.2009. године, након чега је в.ф. председника Основног суда у Ваљеву, у складу са одлуком Високог савета судства од 23.12.2009. године преузео привремено нераспоређене државне службенике и намештенике из Општинских судова у Ваљеву, Лајковцу, Мионици, Осечини, Убу и Љигу, а до доношења Правилника о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Основном суду у Ваљеву. Правилник је донет у мају месецу 2010. године, након чега је в.ф. председника суда имао овлашћење да врши распоређивање запослених и преузетих државних службеника и намештеника, водећи при томе рачуна о пословима на којима су радили пре распоређивања (члан 134. став 1. Закона о државним службеницима), као и да се, у случају да због измена Правилника нису могли бити распоређени сви запослени (због укидања неких радних места или смањења броја државних службеника), прекобројни државни службеници, односно намештеници премештају на друга одговарајућа радна места, и да предност имају они са бољим оценама у последње три године, применом члана 133. став 1. у вези члана 172. став 1. Закона о државним службеницима.

По оцени Врховног касационог суда, закључак нижестепених судова о незаконитости спорног решења заснован је на правилној примени материјалног права. Наиме, како се из оспореног решења тужене од 14.06.2010. године (у коме нису наведени критеријуми којима се доносилац решења руководио приликом распоређивања запослених), као и доказа у списима не може закључити да је рад других намештеника – ... који су из општинских судова (који су престали са радом) преузети у Основни суд у Ваљеву и који су остали у радном односу вреднован вишом оценом од оцене којом је вреднован рад тужиље, а што је управо начин да се изврши индивидуализација коме ће од запослених престати

радни однос код тужене, те како тужена на којој је терет доказивања у смислу правила о терету доказивања из члана 228. до 231. ЗПП није доказала који критеријуми су примењивани приликом доношења одлуке о тужилином радно правном статусу, те на основу којих чињеница је в.ф. председник суда закључио да не постоји ни једно радно место одговарајуће за тужилу, то су по оцени Врховног касационог суда нижестепени судови правилно закључили да тужена, на којој је био терет доказивања, није доказала чињеницу да се тужила није могла распоредити на друго радно место, због чега нису постојали услови за престанак радног односа тужили што побијано решење тужене од 14.06.2010. године чини неправилним и незаконитим, због чега је побијано решење морало бити поништено.

Како решење тужене којим је тужили престао радни однос применом наведеног отказног разлога није законито, основан је тужбени захтев тужиле за реинтеграцију и накнаду штете у висини изгубљене зараде за период од престанка радног односа до заснивања радног односа, који представља правну последицу незаконите одлуке послодавца, о чему је правилно одлучено применом члана 191. став 1. до 3. Закона о раду.

Супротно ревизијским наводима, исплата отпремнине је само један од разлога за оцену испуњености законских услова за отказ због тзв. технолошког вишка, па чињеница што ју је тужена исплатила тужили у складу са чланом 38. и 49. став 1. Закона о платама државних службеника и намештеника и члана 50. Уредбе о накнади трошкова и отпремнини, сама по себи не утиче на правилност закључка нижестепених судова о незаконитости побијаног решења тужене од 14.06.2010. године. Зато нису основани ревизијски наводи тужене о погрешно примењеном материјалном праву.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци на основу члана 414. став 1. ЗПП.

**Председник већа – судија
Весна Поповић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић